

Oikaistaan neuvoston päätös 2006/972/EY, tehty 19 päivänä joulukuuta 2006, Euroopan yhteisön seitsemännen tutkimuksen, teknologian kehittämisen ja demonstroinnin puiteohjelman (2007–2013) täytäntöön panemiseksi toteutettavasta erityisohjelmasta "Ideat"

(Euroopan unionin virallinen lehti L 400, 30. joulukuuta 2006)

Korvataan päätös 2006/972/EY seuraavasti:

NEUVOSTON PÄÄTÖS,

tehty 19 päivänä joulukuuta 2006,

Euroopan yhteisön seitsemännen tutkimuksen, teknologian kehittämisen ja demonstroinnin puiteohjelman (2007–2013) täytäntöön panemiseksi toteutettavasta erityisohjelmasta "Ideat"

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2006/972/EY)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 166 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon ⁽¹⁾,

ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽²⁾,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Euroopan yhteisön seitsemännestä tutkimuksen, teknologian kehittämisen ja demonstroinnin puiteohjelmasta (2007–2013) (jäljempänä 'puiteohjelma') 18 päivänä joulukuuta 2006 tehty Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 1982/2006/EY ⁽³⁾ pannaan Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 166 artiklan 3 kohdan mukaisesti täytäntöön erityisohjelmien, joissa määritetään täytäntöönpanoa koskevat yksityiskohtaiset säännöt, vahvistetaan erityisohjelmien kesto sekä määrätään tarpeellisiksi arvioituista varoista.

(2) Puiteohjelma rakentuu neljäntyyppisistä toimista: valtioiden rajat ylittävästä yhteistyöstä politiikan tarpeiden mukaan määritellyillä aihealueilla ("Yhteistyö"); tutkijalähtöisestä tutkimuksesta, joka perustuu tutkimusyhteisön aloitteisiin ("Ideat"); tutkijoiden koulutusta ja urakehitystä varten annettavasta tuesta ("Ihmiset") sekä tutkimusvalmiuksien luomista varten annettavasta tuesta ("Valmiudet"). Tällä erityisohjelmalla olisi pantava täytäntöön "Ideat"-osioon sisältyvät epäsuorat toimet.

(3) Erityisohjelmassa olisi noudatettava tutkijalähtöistä lähestymistapaa ja siinä olisi tuettava pioneeritutkimushankkeita, joita tutkijat toteuttavat valitsemiensa aiheiden osalta. Erityisohjelma olisi pantava täytäntöön joustavasti ja käyttäjäystävällisesti sekä siten, että toimitaan avoimesti suhteessa kaikkiin olennaisiin toimijoihin ja otetaan huomioon asianmukaiset tieteelliset toimintatavat.

(4) Pioneeritutkimusta koskevat ehdotukset olisi arvioitava vertaisarviointia käyttäen yksinomaan niiden laadun perusteella, ja etusijalle olisi asetettava tieteidenväliset ja monitieteiset sekä riskialttiit pioneerihankkeet. Vakiintuneiden tutkimusryhmien ohella olisi otettava huomioon myös uudet ryhmät ja tutkijoiden uusi sukupolvi.

(5) Erityisohjelma olisi pantava täytäntöön tieteen huippuosaamisen, itsenäisyyden, tehokkuuden, avoimuuden ja vastuullisuuden periaatteita noudattaen käyttämällä apuna Euroopan tutkimusneuvostoa (ETN), joka koostuu koko Euroopan tutkimusyhteisöä edustavien arvostettujen tiedemiesten, insinöörien ja tutkijoiden muodostamasta riippumattomasta tieteellisestä neuvostosta sekä sitä tukevasta suppearakenteisesta ja kustannustehokkaasta täytäntöönpanojaostosta, joka perustetaan toimeenpanovirastoksi tiettyjä yhteisön ohjelmien hallinnointitehtäviä hoitavien toimeenpanovirastojen asemasta 19 päivänä joulukuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen N:o 58/2003 ⁽⁴⁾ mukaisesti.

(6) Komission olisi vastattava tämän erityisohjelman täytäntöönpanosta, ja sen olisi taattava Euroopan tutkimusneuvoston itsenäisyys ja riippumattomuus sekä sen toiminnan tehokkuus.

⁽¹⁾ Lausunto annettu 30. marraskuuta 2006 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

⁽²⁾ EUVL C 185, 8.8.2006, s. 10.

⁽³⁾ EUVL L 412, 30.12.2006, s. 1.

⁽⁴⁾ EYVL L 11, 16.1.2003, s. 1.

- (7) Jotta voitaisiin taata Euroopan tutkimusneuvoston itsenäisyys, komission olisi varmistettava, että tieteellisen neuvoston näkökannat, jotka koskevat tutkimuksen tieteellistä suuntautumista ja ohjelman täytäntöönpanoon liittyviä seikkoja, otetaan huomioon ja että täytäntöönpanojaosto noudattaa tarkasti, tehokkaasti ja riittävän joustavasti tämän erityisohjelman tavoitteita ja vaatimuksia.
- (8) Jotta voitaisiin taata Euroopan tutkimusneuvoston riippumattomuus, komission olisi varmistettava, että erityisohjelma pannaan täytäntöön asetettujen tavoitteiden mukaisesti.
- (9) Tässä ohjelmassa olisi sovellettava sääntöjä, jotka koskevat yritysten, tutkimuskeskusten ja korkeakoulujen osallistumista puiteohjelmaan sekä sen tutkimustulosten levittämistä (jäljempänä 'osallistumista ja tulosten levittämistä koskevat säännöt').
- (10) Puiteohjelman olisi täydennettävä jäsenvaltioissa toteutettavia toimia sekä yhteisön muita toimia, jotka ovat tarpeen Lissabonin tavoitteiden edellyttämien strategisten toimenpiteiden toteuttamiseksi, sekä niiden ohella erityisesti rakennerahastoja, maataloutta, koulutusta, kulttuuria, kilpailukykyä, innovointia, teollisuutta, terveyttä, kuluttajansuojaa, työllisyyttä, energiaa, liikennettä ja ympäristöä koskevia toimia.
- (11) Puiteohjelmaa täytäntöön pantaessa voidaan toteuttaa täydentäviä ohjelmia, joihin osallistuvat vain tietyt jäsenvaltiot, päättää yhteisön osallistumisesta useiden jäsenvaltioiden yhdessä käynnistämiin ohjelmiin tai perustaa yhteisyrityksiä taikka ottaa käyttöön muita järjestelyjä perustamissopimuksen 168, 169 ja 171 artiklassa tarkoitettulla tavalla.
- (12) Yhteisö on tehnyt perustamissopimuksen 170 artiklan nojalla useita tutkimuksen alaa koskevia kansainvälisiä sopimuksia, ja kansainvälistä tutkimusyhteistyötä olisi lujitettava, jotta yhteisö voitaisiin kytkeä entistä tiiviimmin osaksi maailmanlaajuisia tutkimusyhteisöä. Erityisohjelman olisi sen vuoksi oltava avoin kaikille maille, jotka ovat tehneet asiaa koskevat sopimukset, ja lisäksi sen olisi oltava hankekohtaisesti avoin kolmansien maiden yksiköille ja kansainvälisille tieteellisen yhteistyön järjestöille, jos niiden osallistuminen on molemminpuolisen edun mukaista.
- (13) Tähän ohjelmaan kuuluvassa tutkimustoiminnassa olisi noudatettava eettisiä perusperiaatteita, joihin kuuluvat Euroopan unionin perusoikeuskirjaan sisältyvät eettiset perusperiaatteet.
- (14) Puiteohjelman moitteeton varainhoito ja sen täytäntöönpano olisi varmistettava mahdollisimman tehokkaalla ja käyttäjäystävällisellä tavalla, sekä samalla taattava oikeusvarmuus ja se, että ohjelma on helposti kaikkien osallistujien hyödynnettävissä, Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta 25 päivänä kesäkuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002⁽¹⁾ ja mainitun varainhoitoasetuksen soveltamissäännöistä annetun komission asetuksen (EY, Euratom) N:o 2342/2002⁽²⁾ sekä niiden mahdollisten tulevien muutosten mukaisesti.
- (15) Olisi toteutettava asianmukaiset ja Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin nähden oikeasuhteiset toimenpiteet sekä myönnettyjen tukien että näiden varojen käytön tehokkuuden seuraamiseksi, jotta voitaisiin estää väärinkäytöksiä ja petoksia sekä ryhdyttävä tarvittaessa toimiin menetettyjen, aiheettomasti maksettujen tai väärin käytettyjen varojen perimiseksi takaisin Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta 18 päivänä joulukuuta 1995 annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 2988/95⁽³⁾, Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten ja muiden väärinkäytösten estämiseksi 11 päivänä marraskuuta 1996 annetun neuvoston asetuksen (Euratom, EY) N:o 2185/96⁽⁴⁾ ja Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista 25 päivänä toukokuuta 1999 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1073/1999⁽⁵⁾.
- (16) Koska tämän päätöksen täytäntöönpanotoimenpiteet ovat pääasiassa hallintotoimenpiteitä, ne olisi näin ollen hyväksyttävä menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY⁽⁶⁾ 3 artiklassa säädettyä neuvoo-antavaa menettelyä tai 4 artiklassa säädettyä hallintomenettelyä noudattaen. Koska ihmisalkioiden ja ihmisalkion kantasolujen käyttöä sisältävään tutkimukseen liittyy kuitenkin tämän päätöksen 3 artiklassa kuvattuja eettisiä kysymyksiä, kyseisten hankkeiden rahoittamistoimenpiteet olisi näin ollen hyväksyttävä päätöksen 1999/468/EY 5 artiklassa säädettyä sääntelymenettelyä noudattaen.
- (17) Tämän erityisohjelman mukaisen toimen toteutusta ja hallinnointia tarkastellaan jatkuvasti, jotta voidaan arvioida saavutukset ja muuttaa ja parantaa menettelyjä kokemuksen perusteella. Seitsemännnen puiteohjelman väliarviointi, joka perustuu riippumattomaan tarkasteluun, jossa kriteereinä käytetään tieteellistä huippuosaamista, riippumattomuutta, tehokkuutta ja avoimuutta, saattaa osoittaa, että Euroopan tutkimusneuvoston rakenteita ja mekanismeja on tarpeen edelleen parantaa niihin tehtävin muutoksin.

⁽¹⁾ EYVL L 248, 16.9.2002, s. 1.

⁽²⁾ EYVL L 357, 31.12.2002, s. 1, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY, Euratom) N:o 1248/2006 (EUVL L 227, 19.8.2006, s. 3).

⁽³⁾ EYVL L 312, 23.12.1995, s. 1.

⁽⁴⁾ EYVL L 292, 15.11.1996, s. 2.

⁽⁵⁾ EYVL L 136, 31.5.1999, s. 1.

⁽⁶⁾ EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23, päätös sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä 2006/512/EY (EUVL L 200, 22.7.2006, s. 11).

- (18) "Ideat"-erityisohjelmalla olisi oltava oma budjettikohtansa Euroopan yhteisöjen yleisessä talousarviossa.
- (19) Tämän erityisohjelman katsotaan olevan — kansallisten toimien ohella — kaiken kaikkiaan ensisijaisen tärkeä keino pyrittäessä saavuttamaan huippuosaamista, hallinnon yksinkertaistamista ja tieteen eturintamassa tehtävistä yhteisön tutkimuksesta saatavaa eurooppalaista lisäarvoa koskevat tavoitteet.
- (20) Erityisohjelman lähtökohtana ovat olleet ne suositukset, jotka esitettiin Kööpenhaminan Eurooppa-neuvoston marraskuussa 2002 alulle paneman ERCEG-asiantuntijaryhmän raportissa ⁽¹⁾ ja jotka on vahvistettu peräkkäisissä neuvostoissa (marraskuussa 2003, 11 päivänä maaliskuuta 2004, 25–26 päivänä maaliskuuta 2004 ja 26 päivänä marraskuuta 2004). Myös Euroopan parlamentti on antanut tukensa näille suosituksille ⁽²⁾. Erityisohjelma myötäilee Lissabonin strategiaa sekä Barcelonan Eurooppa-neuvostossa asetettua tavoitetta, jonka mukaan Euroopan tutkimusinvestointien määrää olisi kasvatettava 3 prosenttiin EU:n bruttokansantuotteesta.
- (21) Ohjelman täytäntöönpanossa on otettava asianmukaisesti huomioon sukupuolten tasa-arvoon liittyvät seikat ja muiden seikkojen ohella niiden tutkijoiden työehdot, työhönottoprosessien avoimuus sekä urakehitys, jotka otetaan työskentelemään tämän ohjelman toimien yhteydessä rahoitettavissa hankkeissa ja ohjelmissa. Näitä seikkoja koskevana vaikkakin vapaaehtoisena ohjenuorana on eurooppalaisesta tutkijoiden peruskirjasta ja tutkijoiden työhönoton säännöstöstä 11 päivänä maaliskuuta 2005 annettu komission suositus ⁽³⁾,

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

- Vahvistetaan pioneiritutkimukseen liittyviä yhteisön toimia koskeva "Ideat"-erityisohjelma, jäljempänä 'erityisohjelma', joka alkaa 1 päivänä tammikuuta 2007 ja päättyy 31 päivänä joulukuuta 2013.
- Erityisohjelmalla tuetaan "tutkijalähtöistä" tutkimusta, jota yksittäiset kansalliset ja kansainväliset tutkimusryhmät tekevät kaikilla tutkimusaloilla kilpaillen keskenään Euroopan tasolla. Toimien yksityiskohtaiset tavoitteet ja pääpiirteet määritetään liitteessä I.

⁽¹⁾ ERCEG = European Research Council Expert Group; Euroopan tutkimusneuvostoa pohtinut ERCEG-ryhmä muodostettiin Tanskan tieteestä, teknologiasta ja innovoinnista vastaavan ministerin aloitteesta Tanskan toimiessa EU:n puheenjohtajavaltiona. Raportti valmistui joulukuussa 2003.

⁽²⁾ Mietintö tieteestä ja teknologiasta Euroopan tulevaisuuden avain-tekijöinä — Suuntaviivoja unionin tutkimusrahoituspolitiikalle. A6-0046/2005, 28.2.2005.

⁽³⁾ EUVL L 75, 22.3.2005, s. 67.

2 artikla

Erityisohjelman toteuttamista varten tarpeelliseksi katsottu rahoitusmäärä on puiteohjelman liitteen II mukaisesti 7 510 miljoonaa euroa, josta komission hallintomenojen osuus saa olla enintään 5 prosenttia ⁽⁴⁾.

3 artikla

1. Kaikessa tähän erityisohjelmaan kuuluvassa tutkimustoiminnassa on noudatettava eettisiä peruseriaatteita.

2. Erityisohjelmasta ei rahoiteta seuraavia tutkimusaloja:

- lisääntymistarkoituksessa tehtävään ihmisen kloonaukseen liittyvä tutkimus,
- tutkimus, jossa pyritään muuttamaan ihmisen geeniperimää siten, että muutoksesta saattaa tulla periytyvä ⁽⁵⁾,
- tutkimus, jossa pyritään luomaan ihmisalkioita vain tutkimustarkoituksiin tai kantasolujen tuottamista varten, esimerkiksi somaattisten solujen tuman siirron avulla.

3. Ihmisen — sekä aikuisen ihmisen että ihmisalkion — kantasoluja koskevaa tutkimusta voidaan rahoittaa tutkimusehdotuksen sisällöstä ja asianomais(t)en jäsenvaltio(ide)n lainsäädännöstä riippuen.

Ihmisalkion kantasolujen tutkimusta koskevien rahoitushakemusten on sisällettävä tarvittavat tiedot jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten toteuttamista toimilupia ja valvontaa koskevista toimenpiteistä sekä tiedot annettavista eettisistä hyväksynnöistä.

Laitosten, organisaatioiden ja tutkijoiden on ihmisalkioista saatavien kantasolujen hankinnan osalta oltava tiukan lupajärjestelmän ja valvonnan alaisia asianomais(t)en jäsenvaltio(ide)n lainsäädännön mukaisesti.

4. Edellä 2 kohdassa määritettyjä tutkimusaloja tarkastellaan tieteen edistymisen valossa ennen tämän ohjelman toista vaihetta (2010–2013).

4 artikla

1. Erityisohjelman täytäntöönpanosta vastaa komissio.

2. Komissio perustaa Euroopan tutkimusneuvoston (ETN), jonka avulla erityisohjelma pannaan täytäntöön.

⁽⁴⁾ Mukaan lukien Euroopan tutkimusneuvoston hallintomenot.

⁽⁵⁾ Sukurauhasten syövän hoitoon liittyvää tutkimusta saadaan rahoittaa.

3. Euroopan tutkimusneuvosto muodostuu riippumattomasta tieteellisestä neuvostosta ja sitä tukevasta täytäntöönpanojaostosta siten kuin liitteessä I selostetaan. Euroopan tutkimusneuvosto noudattaa toiminnassaan tieteellisen huippuosaamisen, riippumattomuuden, tehokkuuden, avoimuuden ja vastuuvelvollisuuden periaatteita.

4. Komissio takaa Euroopan tutkimusneuvoston itsenäisyyden ja riippumattomuuden, varmistaa, että tutkimusneuvostolle uskotut tehtävät suoritetaan asianmukaisesti, sekä esittää vuosittain kertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle ETN:n toiminnasta ja erityisohjelmassa asetettujen tavoitteiden toteutumisesta.

5 artikla

1. Tieteellisen neuvoston muodostavat arvostetut tiedemiehet, insinöörit ja tutkijat, joilla on asianmukainen asiantuntemus, jotka varmistavat edustettuina olevien tutkimusalojen moninaisuuden ja jotka toimivat yksityishenkilöiden ominaisuudessa edustamatta minkään ulkopuolisen tahon etuja.

Komissio nimittää jäsenet sen jälkeen, kun heidät on valittu tieteellisen neuvoston kanssa sovitulla riippumattomalla ja avoimella menettelyllä, johon sisältyy tiedeyhteisön kuuleminen sekä Euroopan parlamentille ja neuvostolle annettava selvitys ⁽¹⁾.

Jäsenten toimikausi on rajoitettu 4 vuoteen, jonka voi uusia kerran, ja nimittämisessä käytetään kiertävää järjestelmää, jolla varmistetaan tieteellisen neuvoston työn jatkuvuus.

2. Tieteellinen neuvosto toimii liitteessä I esitetyn tehtävämäärityksen mukaisesti.

3. Tieteellinen neuvosto

- a) laatii ETN:n kokonaistrategian;
- b) laatii erityisohjelman täytäntöönpanoa varten työohjelman, joka vahvistetaan 6 artiklan 1 kohdan mukaisesti;
- c) laatii vertaisarvioinnin ja ehdotusten arvioinnin menetelmät ja menettelyt, joiden mukaisesti rahoitettavat ehdotukset valitaan;
- d) määrittää oman näkökantansa mihin tahansa kysymykseen, jossa se voi tieteen näkökulmasta edistää erityisohjelman tuloksia ja vaikutuksia sekä tehtävän tutkimuksen laatua;
- e) laatii menettelysäännöt, joissa käsitellään muun muassa eturistiriitojen välttämistä.

4. Tieteellisen neuvoston on toiminnallaan edistettävä ainoastaan erityisohjelman tieteellisten, teknologisten ja tutkimuksellisten tavoitteiden saavuttamista 4 artiklan 3 kohdassa säädettyjä periaatteita noudattaen.

⁽¹⁾ Tieteellinen neuvosto ei osallistu perustavien jäsentensä valintaan.

6 artikla

1. Komissio vahvistaa erityisohjelman toteuttamiseksi laaditun työohjelman, jossa määritellään yksityiskohtaisemmin liitteessä I esitetyt tavoitteet ja tieteelliset ja teknologiset painopisteet, niitä varten osoitettava rahoitus sekä toimien toteutusaikataulu.

2. Työohjelmassa otetaan huomioon tieteen ja teknologian tila Euroopassa sekä ennakoidaan tulevaa kehitystä. Työohjelma päivitetään tarpeen mukaan.

3. Työohjelmassa yksilöidään perusteet, joita sovelletaan arvioitaessa rahoitusjärjestelyjen puitteissa tehtyjä ehdotuksia sekä valittaessa tuettavat hankkeet. Yksittäisten tutkimushankkeiden osalta ainoana perusteena on huippuosaaminen. Koordinointi- ja tukitoimien yhteydessä voidaan soveltaa hankkeen ominaisuuksiin liittyviä perusteita.

4. Työohjelmassa voidaan yksilöidä

- a) organisaatioita, jotka saavat tukea jäsenmaksun muodossa;
- b) toimia yksittäisten oikeussubjektien toimien tukemiseksi.

5. Komissio varmistaa, että erityisohjelma pannaan täytäntöön 4 artiklan 3 kohdassa mainittujen periaatteiden sekä 5 artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitetun kokonaistrategian ja 5 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitetun työohjelman mukaisesti sekä noudattaen niitä menetelmiä ja näkökantoja, jotka tieteellinen neuvosto on määrittänyt 5 artiklan 3 kohdan c ja d alakohdan nojalla. Komissio varmistaa, että Euroopan tutkimusneuvoston täytäntöönpanojaosto noudattaa tarkasti, tehokkaasti ja riittävän joustavasti yksinomaan tämän erityisohjelman tavoitteita ja vaatimuksia.

6. Komissio voi 5 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen tehtävien osalta poiketa tieteellisen neuvoston näkökannasta ainoastaan, jos se katsoo, että tämän erityisohjelman säännöksiä ei ole noudatettu. Tällaisessa tapauksessa komissio voi toteuttaa toimenpiteitä, joilla se varmistaa, että erityisohjelman täytäntöönpano voi jatkua ja että erityisohjelman tavoitteet saavutetaan; komission on perusteltava kyseiset toimenpiteet asianmukaisesti.

7. Vahvistettaessa 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu työohjelma sovelletaan 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä.

8. Jos komission ja tieteellisen neuvoston näkökannat poikkeavat merkittävästi toisistaan 6 artiklan 6 kohdan mukaisesti, sovelletaan työohjelmaa vahvistettaessa 8 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua hallintomenettelyä.

9. Vahvistettaessa TTK-toimia, joihin liittyy ihmisalkioiden ja ihmisalkion kantasolujen käyttöä, sovelletaan 8 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua sääntelymenettelyä.

7 artikla

1. Tässä erityisohjelmassa sovelletaan osallistumista ja tulosten levittämistä koskevia sääntöjä.

2. Erityisohjelma pannaan täytäntöön käyttämällä puiteohjelman liitteessä III määritettyjä rahoitusjärjestelyjä.

8 artikla

1. Komissiota avustaa komitea.

2. Jos tähän kohtaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 3 ja 7 artiklassa säädettyä menettelyä.

3. Jos tähän kohtaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 4 ja 7 artiklassa säädettyä menettelyä.

Päätöksen 1999/468/EY 4 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu määräaika vahvistetaan kahdeksi kuukaudeksi.

4. Jos tähän kohtaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 5 ja 7 artiklassa säädettyä menettelyä.

Päätöksen 1999/468/EY 5 artiklan 6 kohdassa tarkoitettu määräaika vahvistetaan kahdeksi kuukaudeksi.

5. Komissio tiedottaa säännöllisesti komitealle erityisohjelman täytäntöönpanon yleisestä edistymisestä ja antaa sille oikea-

aikaisia tietoja kaikista tämän ohjelman mukaisesti ehdotetuista tai rahoitetuista toimista liitteen II mukaisesti.

6. Komitea vahvistaa työjärjestyksensä.

9 artikla

Komissio järjestää erityisohjelman kattamien toimien riippumattoman seurannan, arvioinnin ja uudelleentarkastelun, joista säädetään puiteohjelman 7 artiklassa ja liitteessä I olevassa II jaksossa ("Ideat").

10 artikla

Tämä päätös tulee voimaan kolmantena päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

11 artikla

Tämä päätös on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 19 päivänä joulukuuta 2006.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

J. KORKEAOJA

LIITE I

TIETEELLISET TAVOITTEET SEKÄ TOIMIEN PÄÄPIIRTEET

Tutkijalähtöinen pioneiritutkimus, jota tehdään niin sanotun perustutkimuksen puitteissa, on avaintekijä hyvinvoinnin ja yhteiskunnan kehityksen kannalta, koska se avaa uusia mahdollisuuksia tieteelliselle ja tekniselle kehitykselle ja tuottaa uutta tietämystä, joka johtaa uusiin sovelluksiin ja markkinoihin.

Vaikka Eurooppa on saavuttanut hyviä tuloksia ja menestyy hyvin lukuisilla eri aloilla, se ei edelleenkään hyödynnä täysimääräisesti tutkimuspotentiaaliaan ja resurssejaan. Euroopan onkin kiireesti lisättävä valmiuksiaan tuottaa tietämystä ja muuntaa tämä tietämys taloudelliseksi ja sosiaalisesti arvoksi ja kasvuksi.

Tavoitteet

"Idea"-erityisohjelman tavoitteena on vahvistaa eurooppalaista huippututkimusta, lisätä tutkimuksen dynaamisuutta ja luovuutta ja tehdä Euroopasta houkuttelevampi paikka sekä parhaiden eurooppalaisten ja kolmansista maista lähtöisin olevien tutkijoiden että teolliseen tutkimukseen tehtävien investointien kannalta. Tähän pyritään luomalla Euroopan laajuinen rahoitusrakenne, joka täydentää, mutta ei korvaa kansallista rahoitusta, ja jonka puitteissa kilpailun perusteella valittavat yksittäiset ryhmät toteuttavat pioneiritutkimusta. Tutkimustulosten ilmoittaminen ja levittäminen ovat ohjelman tärkeitä osia.

Komissio perustaa erityisohjelman nojalla sen täytäntöönpanoa varten Euroopan tutkimusneuvoston (ETN), joka muodostuu riippumattomasta tieteellisestä neuvostosta sekä sitä tukevasta suppearakenteisesta ja kustannustehokkaasta täytäntöönpanojaostosta. ETN noudattaa toiminnassaan tieteellisen huippuosaamisen, riippumattomuuden, tehokkuuden, avoimuuden ja vastuuvollisuuden periaatteita. Se tukee tutkijalähtöisiä pioneiritutkimushankkeita, joita Euroopan tasolla keskenään kilpailevat yksittäiset tutkimusryhmät toteuttavat kaikilla tieteen ja teknologian aloilla sekä alojen rajojen yli.

Erytisohjelman tavoitteena on edistää pioneiritutkimusta kaikkialla EU:ssa ja nostaa tätä kautta eurooppalainen tutkimus johtoasemaan avaamalla mahdollisuuksia uusille ja usein odottamattomille tuloksille tieteen ja teknologian alalla sekä uusille tutkimusalueille. Erytisohjelmalla edistetään ideoiden liikettä, jotta Eurooppa pystyisi hyödyntämään paremmin tutkimusresurssinsa sekä edistämään innovointia ja etenemään kohti dynaamista osaamisyhteiskuntaa. Tämä lisää pitkällä aikavälillä Euroopan hyvinvointia ja sen talouksien kilpailukykyä.

Ohjelman täytäntöönpano

Komissio perustaa aluksi tämän erityisohjelman täytäntöönpanoa varten ETN:n rakenteen kaksi perusosaa, riippumattoman tieteellisen neuvoston ja sitä tukevan täytäntöönpanojaoston.

Euroopan tutkimusneuvoston (tieteelliseen neuvostoon ja täytäntöönpanojaostoon liittyvät) hallinto- ja henkilöstökulut ovat yhdenmukaiset suppearakenteisen ja kustannustehokkaan hallinnon kanssa. Hallintokulut pidetään mahdollisimman vähäisinä, ja samalla taataan laadukkaan toteutuksen edellyttämät resurssit pioneiritutkimuksen rahoituksen maksimoinniseksi ⁽¹⁾.

Tieteellinen neuvosto

Tieteellisen neuvoston 5 artiklassa vahvistetut tehtävät ovat seuraavat:

1. Tieteellinen strategia

- Tieteellinen neuvosto laatii erityisohjelmaa varten tieteellisen kokonaistrategian, jossa otetaan huomioon tieteelliset mahdollisuudet sekä Euroopan tieteelliset tarpeet.
- Tieteellinen neuvosto laatii säännöllisesti tieteellisen strategian mukaisen työohjelman ja siihen tarvittavat muutokset. Tähän sisältyvät myös ehdotuspyynnöt ja niihin liittyvät kriteerit sekä tarpeen mukaan erityisaiheiden tai erityisten kohderyhmien (esim. nuorten tutkijoiden ryhmät tai muodosteilla olevat ryhmät) määrittäminen.

⁽¹⁾ Ohjelman täytäntöönpanon helpottamiseksi komissio korvaa vahvistamiensa suuntaviivojen mukaisesti jokaisen esityslistassa määritellyn ohjelmakomitean kokouksen osalta kustakin jäsenvaltiosta yhden edustajan kulut sekä erityistä asiantuntemusta vaativien esityslistan kohtien osalta kustakin jäsenvaltiosta yhden asiantuntijan tai neuvonantajan kulut.

2. Ohjelman täytäntöönpanon tieteellinen hallinnointi, seuranta ja laadunvalvonta

- Tieteellinen neuvosto määrittää tarpeen mukaan tieteellisestä näkökulmasta oman näkökantansa ehdotuspyyntöjen toteutusta ja hallinnointia sekä arviointiperusteita ja vertaisarviointiprosesseja koskeviin kysymyksiin. Näkökannat voivat koskea esimerkiksi asiantuntijoiden valintaa sekä vertaisarvioinnin ja ehdotusten arvioinnin menetelmiä, joiden mukaisesti rahoitettavat ehdotukset valitaan tieteellisen neuvoston johdolla. Lisäksi tieteellinen neuvosto voi määrittää näkökantansa kaikkiin muihin asioihin, joilla on vaikutusta erityisohjelman tulosten ja vaikutusten sekä tehtävän tutkimuksen laadun kannalta.
- Tieteellinen neuvosto seuraa toiminnan laatua, arvioi ohjelman täytäntöönpanoa ja saavutuksia sekä esittää suosituksia korjaavista toimenpiteistä tai tulevista toimista.

3. Tiedottaminen ja tiedon levittäminen

- Tieteellinen neuvosto tiedottaa tiedeyhteisölle ja keskeisille toimijaryhmille ohjelman toimista ja saavutuksista sekä ETN:n käsittelemistä asioista.
- Tieteellinen neuvosto raportoi säännöllisesti komissiolle toimistaan.

Tieteellinen neuvosto vastaa täysin päätösten tekemisestä siitä, minkä tyyppistä tutkimusta rahoitetaan, ja toimii laadun takaajana tieteellisestä näkökulmasta.

Tieteellinen neuvosto voi itsenäisesti valita alaisuudessaan toimivan pääsihteerin. Pääsihteerin muun muassa avustaa tieteellistä neuvostoa, kun se huolehtii tehokkaasta yhteistoiminnasta täytäntöönpanojaoston ja komission kanssa ja seuraa täytäntöönpanojaoston toteuttamaa strategiaa ja kantojensa täytäntöönpanoa.

Tieteellisen neuvoston puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajille voidaan antaa hallinnollista apua.

Täytäntöönpanojaosto

Tieteellistä neuvostoa tukeva täytäntöönpanojaosto vastaa kaikista hallinnolliseen täytäntöönpanoon ja ohjelman toteuttamiseen liittyvistä asioista vuosittaisen työohjelman mukaisesti. Se toteuttaa arviointimenettelyt, vertaisarvioinnin sekä valintaprosessin tieteellisen neuvoston vahvistamien periaatteiden mukaisesti ja huolehtii apurahojen taloudellisesta ja tieteellisestä hallinnoinnista. Täytäntöönpanojaosto tiedottaa toimistaan tieteelliselle neuvostolle.

ETN:n hallinnosta vastaa tähän tehtävään palkattu henkilöstö, johon voi kuulua myös virkamiehiä EU:n toimielimistä. Hallinto käsittää ainoastaan sen työn, joka on tosiasiallisesti tarpeen, jotta voidaan varmistaa tehokkaan hallinnon edellyttämä vakaus ja jatkuvuus.

Komission tehtävät

Komissio takaa ETN:n täyden itsenäisyyden ja riippumattomuuden. Se huolehtii siitä, että ETN:n toiminta on tieteellisen huippuosaamisen, itsenäisyyden, tehokkuuden ja avoimuuden periaatteiden mukaista ja että ETN noudattaa täsmällisesti strategiaa ja täytäntöönpanometodologiaa, jotka tieteellinen neuvosto on laatinut. Komission tehtävänä on erityisesti

- huolehtia täytäntöönpanojaoston perustamisesta sekä tehtävien ja vastuiden siirtämisestä sille,
- nimittää täytäntöönpanojaoston johtaja ja johtava henkilöstö tieteellisen neuvoston näkemykset huomioon ottaen,
- vahvistaa tieteellisen neuvoston laatima työohjelma sekä sen määrittämät täytäntöönpanomenetelmiä koskevat näkökannat,
- varmistaa, että hanke-ehdotukset valitaan rahoitettaviksi yksinomaan siinä paremmuusjärjestyksessä, joka niille on määritetty vertaisarvioinnissa; jos vertaisarvioinnin perusteella määritettyyn paremmuusjärjestykseen tehdään muutoksia, tieteellisen neuvoston on erikseen hyväksyttävä ne,
- tiedottaa säännöllisesti ohjelmakomitealle ohjelman täytäntöönpanosta,

- laatia yhteistyössä tieteellisen neuvoston kanssa vuosittain kertomus ETN:n toiminnasta ja erityisohjelmassa esitettyjen tavoitteiden toteutumisesta ja esittää se neuvostolle ja Euroopan parlamentille.

Toimet

Tällä erityisohjelmalla edistetään kansainvälisesti korkeatasoista pioneeritutkimusta. Ilmaisuihin ”pioneeritutkimus” ilmentää perustutkimuksen ymmärtämistä uudella tavalla. Yhtäältä se pitää sisällään ajatuksen siitä, että tieteellinen ja teknologinen perustutkimus on ratkaisevan tärkeää taloudellisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin kannalta. Toisaalta sillä ilmaistaan, että kulloisillakin tietämyksen rajoilla tehtävä ja nämä rajat ylittävä tutkimus on perusluonteeltaan riskialtista toimintaa, jossa liikutaan uusilla ja kaikkein haastavimmilla tutkimusalueilla ja jossa ei tunneta tieteenalojen välisiä rajoja.

Ohjelmassa tuetaan yksittäisiä hankkeita, jotka voidaan toteuttaa millä tahansa tieteen ja teknologisen perustutkimuksen alalla, joka kuuluu seitsemännessä puiteohjelmassa tehtävän yhteisön tutkimuksen piiriin, mukaan luettuina tekniset tieteet, yhteiskunta- ja taloustieteet sekä humanistiset tieteet. Tarvittaessa voidaan myös ottaa huomioon erityisiä tutkimusaiheita tai kohderyhmiä (esim. uuden sukupolven tutkijoiden ryhmiä tai muodosteilla olevia ryhmiä) ohjelman tavoitteiden ja tehokkaan toteutuksen asettamien vaatimusten rajoissa. Erityistä huomiota kiinnitetään esiin nousemassa oleviin ja nopeasti kasvaviin aloihin, joilla toimitaan tietämyksen eturintamassa tai tieteenalojen välisillä rajapinnoilla.

Ohjelmassa sovelletaan ”tutkijalähtöistä” lähestymistapaa. Tämä merkitsee sitä, että ohjelmassa tuetaan hankkeita, joita tutkijat toteuttavat — ehdotuspyyntöjen asettamissa rajoissa — itse valitsemissa tutkimusaiheiden tiimoilta. Hanke-ehdotusten yksinomaisena arviointiperusteena on huippuosaaminen, ja arviointi suoritetaan vertaisarviointina (peer review). Arvioinnissa otetaan vakiintuneiden tutkimusryhmien lisäksi huomioon myös uudet huippuosaamista edustavat tutkimusryhmät sekä uuden sukupolven tutkijat, ja siinä kiinnitetään erityistä huomiota erityisen uraauurtaviin ehdotuksiin, joihin liittyy vastaavasti suuria tieteellisiä riskejä.

Ohjelmasta tuetaan hankkeita, joita toteuttavat yksittäiset tutkimusryhmät, jotka voivat olla kansallisia tai kansainvälisiä. Kukin tutkimusryhmä koostuu yhdestä päätutkijasta sekä tarvittaessa muista henkilöistä, jotka ovat tutkimusryhmän jäseniä⁽¹⁾.

Arviointi

Toiminnan toteutusta ja hallintoa tarkastellaan ja arvioidaan jatkuvasti, jotta voidaan arvioida saavutuksia sekä muuttaa ja parantaa menettelyjä kokemuksen perusteella. Puiteohjelman 7 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun väliarvioinnin yhteydessä toteutetaan riippumaton arviointi myös ETN:n rakenteista ja mekanismeista arviointiperusteina tieteellinen huippuosaaminen, riippumattomuus, tehokkuus ja avoimuus. Tieteellinen neuvosto on arvioinnissa täysimääräisesti mukana. Arvioinnissa tarkastellaan myös tieteellisen neuvoston jäsenten valintaprosessia ja -perusteita. Arvioinnissa tarkastellaan nimenomaisesti toimeenpanovirastoon perustuvan rakenteen ja EY:n perustamissopimuksen 171 artiklaan perustuvan rakenteen etuja ja puutteita. Arvioinnista riippuen kyseisiä rakenteita ja mekanismeja olisi muutettava tarpeen mukaan. Komissio huolehtii siitä, että kaikki muutettuun rakenteeseen siirtymisen edellyttämät valmistelut, joihin kuuluvat myös sen tarpeelliseksi katsomat säädösehdotukset, toteutetaan ja esitetään mahdollisimman pian Euroopan parlamentille ja neuvostolle perustamissopimuksen määräysten mukaisesti. Tätä varten puiteohjelmaa mukautetaan tai täydennetään yhteispäätösmenettelyä noudattaen perustamissopimuksen 166 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Väliarviointia edeltävässä, puiteohjelman 7 artiklan 2 kohdassa tarkoitetussa tilannekatsauksessa esitetään alustavat havainnot ETN:n toiminnasta.

Eettiset näkökohdat

Erityisohjelman täytäntöönpanossa ja siihen perustuvassa tutkimustoiminnassa on noudatettava eettisiä peruseriaatteita. Näitä ovat muun muassa EU:n perusoikeuskirjaan sisältyvät periaatteet, kuten ihmisarvon ja ihmiselämän suojeleminen ja henkilötietojen ja yksityisyyden suoja, sekä ympäristön ja eläinten suojeleminen yhteisön oikeuden ja kansainvälisten sopimusten, ohjeistojen ja toimintasääntöjen mukaisesti. Viimeksi mainittuja ovat esimerkiksi Helsingin julistus, Oviedossa 4. huhtikuuta 1997 allekirjoitettu Euroopan neuvoston yleissopimus ihmisoikeuksista ja biolääketieteestä sekä sen lisäpöytäkirjat, YK:n yleissopimus lasten oikeuksista, Unescon yleismaailmallinen julistus ihmisen geeniperimästä ja ihmisoikeuksista, YK:n yleissopimus bakteriologisista (biologisista) ja toksiiniaseista (BTWC), elintarvikkeiden ja maatalouden kasvigeenivarjo koskeva kansainvälinen sopimus sekä Maailman terveysjärjestön WHO:n asiaan liittyvät päätöslauselmat.

Lisäksi otetaan huomioon bioteknologian eettisiä näkökohtia käsitelleen eurooppalaisen neuvonantajaryhmän lausunnot (1991–1997) sekä luonnontieteiden ja uusien teknologioiden etiikkaa käsittelevän eurooppalaisen työryhmän lausunnot (1998–).

⁽¹⁾ Osallistumissääntöjen mukaisesti useamman kuin yhden oikeussubjektin osallistumista ei ole poissuljettu.

Koska Euroopassa sovelletaan useita erilaisia lähestymistapoja, periaatteena on, että tutkimushankkeiden osallistujien on noudatettava tutkimuksen suoritusmaassa voimassa olevia lakeja, määräyksiä ja eettisiä sääntöjä. Tämä on myös toissijaisuusperiaatteen mukaista. Kansallisia säännöksiä sovelletaan kaikissa tapauksissa, eikä yhteisö rahoita missään jäsenvaltiossa tai muussa maassa sellaista tutkimusta, joka on kielletty kyseisessä jäsenvaltiossa tai maassa.

Tutkimushankkeiden toteuttajien on tarvittaessa pyydettävä asianomaisilta kansallisilta tai paikallisilta eettisiltä toimikunnilta hyväksyntä ennen TTK-toimien aloittamista. Lisäksi komissio tekee poikkeuksetta eettisen arvioinnin niistä ehdotuksista, jotka koskevat eettisesti arkaluonteisia kysymyksiä tai joissa ei ole otettu riittävästi huomioon eettisiä näkökohtia. Erityistapauksissa eettinen arviointi voidaan tehdä myös hankkeen toteutuksen aikana.

Rahoitusta ei myönnetä sellaiselle tutkimustoiminnalle, joka on kielletty kaikissa jäsenvaltioissa.

EY:n perustamissopimuksen liitteenä olevassa eläinten suojelua ja hyvinvointia koskevassa pöytäkirjassa edellytetään, että yhteisön on laatiessaan ja pannessaan täytäntöön muun muassa tutkimusta koskevaa politiikkaa otettava täysimääräisesti huomioon eläinten hyvinvoinnin asettamat vaatimukset. Kokeisiin ja muihin tieteellisiin tarkoituksiin käytettävien eläinten suojelua koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä 24 marraskuuta 1986 annetussa neuvoston direktiivissä 86/609/EY⁽¹⁾ puolestaan edellytetään, että kaikki kokeet on suunniteltava siten, että vältetään aiheuttamasta koe-eläimille kärsimystä sekä tarpeetonta kipua tai tuskaa. Lisäksi direktiivin mukaan vaihtoehtoisista kokeista on valittava ne, joissa tarvitaan vähiten eläimiä ja joissa käytetään eläimiä, joilla on mahdollisimman alhainen neurofysiologinen herkkyytaso. Niin ikään on käytettävä kokeita, jotka aiheuttavat vähiten kipua, tuskaa, kärsimystä tai pysyvää haittaa. Eläinten geeniperimän muuttaminen ja eläinten kloonaaminen voivat tulla kysymykseen ainoastaan, jos tavoitteet ovat eettisesti oikeutettuja ja olosuhteet ovat sellaiset, että taataan eläinten hyvinvointi ja noudatetaan biologisen monimuotoisuuden periaatteita.

Komissio seuraa ohjelman täytäntöönpanon aikana säännöllisesti tieteen edistymistä sekä kansallisia ja kansainvälisiä säännöksiä niissä tapahtuvan kehityksen huomioon ottamiseksi.

⁽¹⁾ EYVL L 358, 18.12.1986, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2003/65/EY (EUVL L 230, 16.9.2003, s. 32).

LIITE II

Tiedot, jotka komissio toimittaa 8 artiklan 5 kohdan mukaisesti

1. Toimia koskevat tiedot, joilla mahdollistetaan kunkin ehdotuksen seuranta sen koko voimassaolon ajan ja jotka kattavat erityisesti
 - esitetyt ehdotukset,
 - kutakin ehdotusta koskevan arvioinnin tulokset,
 - tukisopimukset,
 - päättyneet toimet.
2. Kunkin ehdotuspyynnön tuloksia ja toimien täytäntöönpanoa koskevat tiedot, joihin sisältyvät erityisesti
 - kunkin ehdotuspyynnön tulokset,
 - tukisopimuksia koskevien neuvottelujen tulokset,
 - toimien täytäntöönpano, mukaan lukien maksutiedot ja toimien tulokset.
3. Tiedot ohjelman täytäntöönpanosta, puiteohjelman ja erityisohjelman tasolla.

Tiedot (erityisesti ehdotuksia, niiden arviointia ja tukisopimuksia koskevat tiedot) olisi toimitettava yhdenmukaisesti jäsennehtyinä sähköisesti luettavassa ja käsiteltävässä muodossa, ja niiden olisi oltava saatavilla tietotekniikkaan perustuvasta tieto- ja raportointijärjestelmästä, joka mahdollistaa nopean tietojen analysoinnin.
